

HET ALGEMENE PRINCIPE: DE VZW IS AANSPRAKELIJK VOOR DE TEKORTKOMINGEN VAN HAAR LEDEN EN BESTUURDERS

STAP 1: De algemene regel

In het normale rechtsverkeer is het zo dat men een persoon kan aanspreken wanneer hij of zij bepaalde tekortkomingen heeft begaan. Die persoon zal deze tekortkomingen moeten rechtzetten.

Ook een VZW, haar leden en haar bestuurders kunnen verschillende tekortkomingen begaan.

De algemene regel luidt dan als volgt:

Indien leden en bestuurders bepaalde tekortkomingen begaan, dan kan alleen de VZW worden aangesproken om deze tekortkomingen recht te zetten en/of te compenseren

Met andere woorden: de leden en bestuurders van de VZW lopen in principe geen enkel risico. Indien de VZW een contractuele overeenkomst niet kan nakomen, kan men in principe enkel de VZW aanspreken. Indien de leden of bestuurders fouten maken in hun opdracht, zullen deze fouten in principe worden toegerekend aan de VZW

STAP 2: De algemene regel in de praktijk

Hoe moet men zich deze algemene regel concreet voorstellen?

Wel, door de “rechtspersoonlijkheid” wordt er als het ware een muur gebouwd tussen enerzijds de leden en bestuurders (die de organen vormen van de VZW) en anderzijds de buitenwereld.

Bij tekortkomingen kan men dan alleen de VZW zelf aanspreken en niet de bestuurders of leden, die zich achter de “muur” bevinden.

Gedupeerde buitenstaanders kunnen zich hiervoor – in principe – enkel wenden tot de VZW zelf.

Het is duidelijk dat door de “rechtspersoonlijkheid” het risico van de individuele leden en bestuurders naar de VZW zelf wordt verlegd.

F.A.Q. – Veel gestelde vragen

Geldt deze algemene regel ook bij een feitelijke vereniging?

Neen. Een feitelijke vereniging heeft geen rechtspersoonlijkheid. Dit betekent eigenlijk dat deze vereniging “feitelijk” **wel** bestaat, maar voor het recht als het ware **niet** bestaat.

- Een feitelijke vereniging kan dan ook geen contracten afsluiten, mensen tewerk stellen, een clublokaal huren of kopen, enz. ... Hoogstens zouden de leden van de feitelijke vereniging dit in eigen naam kunnen doen.
- Bovendien heeft een feitelijke vereniging geen eigen vermogen. De bezittingen van de feitelijke vereniging zullen eigendom zijn van de leden persoonlijk.
- Tenslotte bezit de feitelijke vereniging geen eigen aansprakelijkheid. Indien er iets mis zou lopen, komt men automatisch bij de leden van de feitelijke vereniging persoonlijk terecht.

B. GEVOLGEN VAN DE ALGEMENE REGEL

GEVOLG 1: Contractuele aansprakelijkheid van de VZW

In de eerste plaats is de VZW aansprakelijk voor contractuele verbintenissen die worden aangegaan in naam en voor rekening van de VZW door leden, bestuurders en/of bevoegde derden.

Dit wordt trouwens uitdrukkelijk in de VZW – wet aangehaald in art. 14bis: *“De bestuurders gaan geen enkele persoonlijke verplichting aan inzake verbintenissen die de vereniging aangaat”*

Om te kunnen spreken van contractuele aansprakelijkheid van de VZW moeten twee voorwaarden zijn vervuld:

In de eerste plaats moet er sprake zijn van een contract of overeenkomst aangegaan in naam en voor rekening van de VZW. Vervolgens moet er sprake zijn van een tekortkoming.

GEVOLG 2: Buitencontractuele aansprakelijkheid van de VZW

In de tweede plaats is de VZW aansprakelijk voor fouten die worden begaan door leden en bestuurders. Dit is de zogenaamde buitencontractuele aansprakelijkheid van de VZW

Dit wordt trouwens uitdrukkelijk in de VZW – wet aangehaald in art. 14: *“De vereniging is aansprakelijk voor de fouten die kunnen worden toegerekend aan haar aangestelden of aan organen waardoor ze handelt”*

Om te kunnen spreken van buitencontractuele aansprakelijkheid van de VZW moeten twee voorwaarden zijn vervuld:

In de eerste plaats mag er geen sprake zijn van een contract of overeenkomst. Vervolgens moet er sprake zijn van een tekortkoming.

GEVOLG 3: Strafrechtelijke aansprakelijkheid van de VZW

Tenslotte kan een VZW ook strafrechtelijk aansprakelijk gesteld worden.

Art. 5 van het Strafwetboek stelt het volgende: *“Een rechtspersoon is strafrechtelijk verantwoordelijk voor misdrijven die hetzij een intrinsiek verband hebben met de verwezenlijking van zijn doel of de waarneming van zijn belangen, of die, naar blijkt uit de concrete omstandigheden, voor zijn rekening zijn gepleegd”*

Het is duidelijk dat deze voorwaarden vervuld moeten zijn opdat een VZW zelf strafrechtelijk aansprakelijk kan worden gesteld.

Indien een VZW strafrechtelijk aansprakelijk wordt gesteld, dan zal zij een bepaalde straf moeten ondergaan.

Deze straf zal bestaan uit een geldboete.

